

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Надслучанський інститут

СИЛАБУС SYLLABUS	ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ГАЛУЗІ BASICS OF LABOR PROTECTION	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ОК.9	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	20	Аграрні науки та продовольство Agricultural sciences and food ☐
Спеціальність Field of Study	205	Лісове господарство Forestry
Освітня програма Degree Programme	Лісове господарство	
	Forestry	

БЕРЕЗНЕ 2023

Силабус освітньої компоненти «Основи охорони праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство». БЕРЕЗНЕ НСІ НУВГП. 2023. 12 стор.

ОП на сайті інституту: : <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/471/---2022-.pdf>

Розробник силабусу: Микола ДМИШУК старший викладач кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін

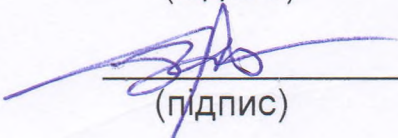
Силабус схвалений на засіданні кафедри гуманітарних та загальнотехнічних дисциплін

Протокол № 8 від " 31 " серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Вибойчик О. О.
Старший викладач

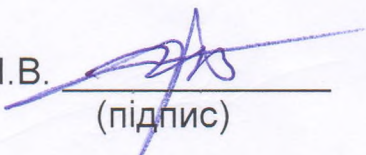

_____
(підпис)

Керівник (гарант) ОП: Фізик І.В
Кандидат сільськогосподарських наук, доцент

_____
(підпис)

Схвалено науково-методичною радою з якості НСІ
Протокол № 1 від " 01 " вересня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості НСІ: Фізик І.В.
кандидат сільськогосподарських наук, доцент,

_____
(підпис)

Микола ДМИШУК, 2023
 НСІ НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ГАЛУЗІ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Лісове господарство</i>
Спеціальність	<i>205 «Лісове господарство»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3;2рік навчання, 6;4 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3 кредитів ЄКТС</i>
Лекції:	<i>18 год. – денна форма/ 6 год. – заочна форма</i>
Практичні роботи:	<i>18 год. – денна форма/ 4 год. - заочна форма</i>
Самостійна робота:	<i>54 год – денна форма/ 80 – заочна форма</i>
Курсова робота:	<i>немає</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Лектор

Дмишук Микола Демянович ст..викладач кафедри лісівництва

Профіль на сайті інституту

<https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/struktura-lis/kafedra-lis/kolektyv-kafedry-lisivnytstva/dmyshuk-mykola-demianovych>

Як комунікувати

m.d.dmyshuk@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Основи охорони праці – технічна дисципліна яка вивчається з метою оволодіння майбутніми фахівцями знаннями та напрацювання навичок з правових та організаційних питань охорони праці, з питань виробничої санітарії та гігієни праці, охорони праці та протипожежної профілактики, що відповідає державним стандартам освіти. Крім того, метою вивчення курсу є формування активної позиції що до практичної реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я працівників по відношенню до результатів виробничої діяльності.

Метою - вивчення дисципліни є надання знань, умінь, здатностей (компетентності) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у

студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання даного курсу – вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній

платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів	
https://md.lis.institute/course/view.php?id=62	
Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
Передумови вивчення забезпечують навчальні дисципліни: лісівництво, основи лісоексплуатації, транспорт лісу, механізація с/г та л/г робіт, лісова пірологія, основи технології деревообробки і інші.	
Компетентності	
<p>ЗК1 . Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. . Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії..</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ФК10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців/ ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>	
Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*	
<p>ПРН 3. Застосовувати знання та навички із загальної та професійної підготовки для вирішення виробничих завдань</p> <p>ПРН 5. Виявляти, узагальнювати і вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності, та формувати почуття відповідальності за виконувану роботу;</p> <p>ПРН 6. Комбінувати поєднання різних технологічних прийомів для вирішення типових професійних завдань;</p>	
Структура та зміст освітнього компонента	
Лекції – 18/6 год. Практичні 18/4 год. Самостійно робота 54/80 год.	
Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні задачі

Засоби навчання	Мультимедійне обладнання, комп'ютерна техніка для опрацювання практичних робіт, пошук та аналіз інформації в мережі Інтернет
ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
Кількість годин, результати навчання, література	Зміст тем
Модуль 1	
Змістовний модуль №1. Вступ	
Тема 1. Основні відомості з законодавства про охорону праці.	
Лекцій – 2/1 год. Практ. – 2/0 год. Сам.роб. - 10/17 год. Література [1-10]	Правові та організаційні питання охорони праці. Основні положення законодавства України про працю та охорону праці ; основні принципи державної політики в галузі охорони праці; права громадян на охорону праці при укладанні трудового договору та під час роботи; права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці; обов'язки роботодавця щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці, гарантії охорони праці жінок; права неповнолітніх у трудових правовідносинах, роботи, на яких забороняється застосування праці осіб молодших 18 років; нормативні акти про охорону праці, що діють у межах підприємства.
Тема 2. Організація служби охорони праці на підприємстві . Навчання та перевірка знань з охорони праці.	
Лекцій – 2/0 год. Практ. – 2/1 год. Сам.роб. –6/12 год.. Література [1- 10]	Державні і галузеві акти, які регламентують права, обов'язки і відповідальність адміністрації. Служба охорони праці на підприємстві. Види контролю за дотриманням вимог і норм по охороні праці . Інспекції з охорони праці і їх функції, відомчий, державний, профспілковий і адміністративно-громадський контроль на підприємстві. Загальні вимоги до проведення навчання з питань охорони праці. Навчання робітників та інженерно-технічних працівників правилам охорони праці. Види інструктажів з охорони праці. Пропаганда охорони праці.
Тема 3. Розслідування та облік нещасних випадків па виробництві	
Лекцій – 4/1 год. Практ. – 4/0 год. Сам.роб. –6/21год.. Література [1- 10]	Вимоги Закону України "Про охорону праці" щодо розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій. Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків, професійних захворювань та аварій, як основа для розробки профілактичних заходів

	<p>щодо їх запобігання .</p> <p>"Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на підприємствах. Порядок і терміни розслідування нещасних випадків на виробництві, склад комісії з розслідування нещасних випадків на підприємстві. Акт про нещасний випадок форми Н-1 та НТ .</p>
<p>Тема 4. Мікроклімат, освітлення виробничих приміщень. . Індивідуальні засоби захисту працюючих , їх вибір .</p>	
<p>Лекцій – 2/0 год. Практ. – 4/1 год. Сам.роб. –11/10 год. Література [2, 6-7]</p>	<p>Нормування метеорологічних умов у виробничих приміщеннях і їх вплив на організм людини. Захист організму від переохолодження при роботі в лісі. Захист від перегрівання. Прилади для перевірки метеорологічних умов. Основні вимоги до виробничого освітлення, види виробничого освітлення Індивідуальні засоби захисту.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Охорони праці . Пожежна безпека Тема 5. Забезпечення безпечних умов праці на лісогосподарських роботах.</p>	
<p>Лекцій – 6/3 год. Практ. – 4/1 год. Сам.роб. –11/10 год. Література [2, 6-7]</p>	<p>Лісові пожежі.Організація протипожежних робіт. Забезпечення безпечних умов при корчуванні пеньків, зрізуванні чагарників, робіт на ґрунтообробних машинах, під час збору шишок, плодів і їх обробці. Створення безпечних умов при роботі в лісових розсадниках, оранжереях, роботах з отрутохімікатами . Забезпечення безпеки при підготовці лісосік , на звалюванні і трелюванні дерев , обрубці і обрізуванні сучків, лісопильних і деревообробних цехах . Причини виникнення нещасних випадків на лісосічних роботах.</p>
<p>Тема 6. . Процес горіння і причини виникнення пожеж . Вогнегасні речовини і способи гасіння пожеж .</p>	
<p>Лекцій – 2/1 год. Практ. – 2/1 год. Сам.роб. –10/10 годЛітература [1-10]</p>	<p>Поняття про горіння, Причини виникнення пожеж у будівлях і спорудах. Заходи запобігання виникненню, поширенню пожеж. Засоби ефективного гасіння пожеж будівель,споруд і лісових насаджень. Організація пожежної безпеки на підприємстві. Обов'язки відповідальної особи за пожежну безпеку на об'єкті. Протипожежний інструмент та інвентар. Види і властивості вогнегасних речовин , що використовуються для гасіння пожеж на складах лісоматеріалів, в цехах, гаражах, на машинах,</p>

	механізмах і електроустаткуванні.
Форми та методи навчання	
<p>Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію презентацій із відповідним темі заняття теоретичним матеріалом та відео-роликів. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд можливих практичних ситуацій у вигляді кейсових пакетів та дискусію. Здобувачі ВО мають можливість публічного виступу із презентацією лекційного матеріалу. Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними. У контексті практичних робіт застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми Microsoft Excel і Google таблиці. Здобувачі ВО всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НСІ НУВГП. Здобувачі ВО отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмінь на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях, написанні кваліфікаційної випускової роботи.</p>	
Інструменти, обладнання, програмне забезпечення	
<p>-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; -програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; -програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle, Google for Education.</p>	
Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання	
<p>Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати та захистити практичні роботи. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: – 60 балів - за вчасне виконання і захист практичних робіт та інших поточних завдань (самостійна робота), що становить поточну складову оцінки; – 40 балів – модульні контролі (20+20). Всього 100 балів. Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НСІ НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень студентів Надслучанського інституту НУВГП https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/473/-----pdf; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/271/-----pdf</p>	
Поєднання навчання та досліджень	
<p>Студенти мають можливість отримати додаткові бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до підготовки і публікації тез та наукових статей.</p>	
Рекомендована література (основна, допоміжна)	
<p>1. 2.Збірник нормативних документів «Законодавство України про</p>	

- охорону працю »том 1,2,3,4.
2. Збірник "Пожежна безпека" , том 1,2,3,4.
  3. 3. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І.М. Основи охорони праці.
  4. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 264 с.
  5. 4. Основи охорони праці: / В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г. Валенко та ін.; за ред. проф.
  6. В.В. Березуцького. - Х.: Факт, 2005. - 480 с.
  7. 5. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. - 4-те вид., допов. і
  8. перероб. - К.: Університет "Україна", 2009. - 295 с.
  9. 6. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф.
  10. З.М. Яремка. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. - 374 с.
  11. 7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. - Суми:
  12. Університетська книга, 2009. - 540 с.

Допоміжна

1. Кодекс Законів про працю України.
2. Інструкції з охорони праці для робітників основних професій лісогосподарських підприємств.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. www.menr.gov.ua - сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.
- 2- www.rada.gov.ua- законодавство на сайті "Верховної Ради України".
- 3- www.lesovod.org.ua - сайт Український лісовод.
4. Законодавство України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
5. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Управління відходами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/timeline/Vidhodi-ta-nebezpechni-rechovini.html>
6. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44).[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/> 5. Всі навчально-методичні матеріали (силабус, методичні вказівки, презентації, контрольні питання) вільно доступні на сторінці навчальної дисципліни в Навчальній платформі НСІ

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які

дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання: - допитливість, ініціативність – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу; - цілеспрямованість, наполегливість – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів; - адаптивність, командна робота – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, опрацювання практичних кейсів; - соціальна обізнаність і відповідальність – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності; - критичне мислення, лідерство, креативність – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях; - самонавчання для професійного та особистісного зростання – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (екзамен) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень студентів Надслучанського інституту НУВГП <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/473/-----pdf> Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Надслучанському інституті НУВГП <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/317/-----pdf> У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НСІ НУВГП <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/274/-----pdf>

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Надслучанському інституті НУВГП <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/317/-----pdf> . У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НСІ НУВГП <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/274/-----pdf> . Студенти НСІ НУВГП повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/> , а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників НСІ НУВГП

<https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/files/195/-/270/-----pdf> Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності:
- сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/>
- сторінка НСІ НУВГП “Академічна доброчесність” <https://nsi.nuwm.edu.ua/index.php/akademichna-dobrochesnist/dokumenty-ta-materialy> .

Вимоги до відвідування

Лекційні та практичні заняття проводяться згідно розкладу в офлайн або онлайн-режимі. Консультації проводяться в онлайн-режимі з використанням Google Meet згідно розкладу консультацій. У разі необхідності - у погоджений зі студентами час. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись в онлайн режимі (змішана форма навчання) за погодженням із викладачем. Здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки на заняттях, але виключно в навчальних цілях.

Лектор старший
викладач

Микола ДМИШУК